

Mudrosti i pouke u smjeni dana i noći (Medina)

Hatib: dr. Husejn ibn Abdulaziz Alu Šejh

2. zul-kade 1440. po Hidžri / 5. juli 2019.

Hvala Allahu, Koji je rekao: "On čini da noć i dan naizmjenice nastupaju i u tome je, doista, pouka za one koji pameti imaju." (En-Nur, 44)

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Silnog, Oprostitelja, i svjedočim da je naš vjerovjesnik Muhammed Njegov rob i poslanik, najbolji čovjek koji se sjećao Allaha i zahvaljivao Mu, danju i noću.

Allahu moj, smiluj se, spasi i blagoslovi Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i ashabe, koji su postigli zadovoljstvo Jedinog, Svemoćnog.

O muslimani, bojte se Allaha, u tajnosti i javnosti. "I bojte se Allaha i znajte da ćete pred Njega stati. A ti obraduj prave vjernike!" (El-Bekara, 223)

Poštovani vjernici! U smjeni vremenskih prilika, i dana i noći, jasna je pouka. Uzvišeni kaže: "On čini da se noć i dan smjenjuju, to je pouka za onoga koji hoće da razmisli i želi da bude blagodar." (El-Furkan, 62)

Riječ "hilfeten – smjenjuju", kao kosmička i Božijim kaderom određena pojava, znači da su noć i dan jedno nasuprot drugog, i da jedno zamjenjuje drugo i smjenjuju se, u tami i svjetlosti, dužini i kratkoći, kao što kaže Uzvišeni: "... znamenje za noć smo uklonili, a znamenje za dan smo vidnim učinili" (El-Isra, 12); i kao što kaže: "I noć im je dokaz: Mi uklanjamo dnevnu svjetlost i oni ostaju u mraku." (Jasin, 37)

Također, riječ "hilfeten – smjena, zamjena" može imati svoje šerijatsko, vjersko značenje, tj. da je Uzvišeni učinio dan i noć zamjenom jednog za drugo, u smislu da se propušteno djelo u jednom od njih može nadoknaditi u drugom.

Šekik je rekao: "Neki je čovjek došao kod Omera ibn Hattaba, radijallahu anhu, i rekao: 'Propustio sam noćni namaz.' Omer, radijallahu anhu, reče mu: 'Nadoknadi u danu ono što si propustio noću. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Nema nijednog čovjeka koji klanja noćni namaz, pa ga, umjesto noću, klanja između sabaha i podne, a da mu Allah ne upiše nagradu tog namaza, a san mu je od Njega sadaka.'" (Muslim)

I zato, onaj ko prespava vitr-namaz, ili ga zaboravi ili ga izostavi iz nekog drugog razloga, i sl., klanjat će ga u danu, tako što će predavati selam nakon svaka dva rekata, i klanjat će paran umjesto neparnog broja rekata, prema ispravnijem mišljenju islamskih učenjaka. Aiša, radijallahu anha, kaže: "Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kada bi propustio vitr-namaz noću, zbog sna ili bolesti, klanjao bi u danu dvanaest rekata." (Muslim)

Allahovi robovi, cilj ovog Božijeg znamenja jeste da shvatimo da se u smjeni dana i noći i vremenskih prilika krije velika i veličanstvena poruka, koja svjesnog čovjeka usmjerava ka razmišljanju o veličini Allahove svemoći, apsolutnoj volji i beskrajnoj uzvišenosti, i obavezuje ga na predanost i poniznost Allahu, džellešanuhu, i istinsko odazivanje Njegovim naredbama i propisima. Zbog toga Uzvišeni kaže: "On čini da se noć i dan smjenjuju, to je pouka za onoga koji hoće da razmisli i želi da bude blagodaran." (El-Furkan, 62)

Poštovani vjernici! Korisno i produktivno razmišljanje i podsjećanje karakteristično je samo za istinske vjernike, i to razmišljanje kod njih potiče istinsko strahopoštovanje prema njihovom Stvoritelju, veliki strah od Njegove kazne i opreznost prema Njegovoj srdžbi. Uzvišeni kaže: "U smjeni noći i dana i u onom što je Allah na nebesima i na Zemlji stvorio zaista postoje dokazi za ljude koji se Allaha boje" (Junus, 6); "On vam je dao noć da u njoj počinak imate, i dan da vidite. To su dokazi za ljude koji čuju." (Junus 67)

Da, oni su ti koji ispravno koriste Allahove kosmičke dokaze i znamenja, uzimaju pouku i savjet, čvrsto vjeruju i čine dobra djela. Uzvišeni kaže: "Zar nisu vidjeli da

smo učinili noć da u njoj otpočinu, a dan vidnim? – to su, zaista, dokazi za narod koji vjeruje.” (En-Neml, 86)

O vjerniče, uzmi iz smjene godišnjih doba, dana i noći, pouku i savjet, i budi, u svim situacijama i stanjima, zahvalan Allahu, poslušan u onome što ti je propisao i kloni se Njegovih zabrana. Uzvišeni kaže: “Iz milosti Svoje On vam je dao noć i dan; da se u njoj odmarate, a da iz dobara Njegovih privređujete i da zahvalni budete.” (El-Kasas, 73) U komentaru ovog ajeta Ibn Kesir je rekao: “Tj. da zahvaljujete Allahu, čineći raznovrsne ibadete tokom dana i noći.”

Poštovani vjernici! Jedna od pouka različitosti vremenskih prilika i godišnjih doba jeste pouka koju možemo uzeti iz žestine ljetnih vrućina, u kojima tražimo hladovinu i hladan, osvježavajući zrak.

Musliman je dužan da se, dok proživljava i osjeća te vrućine, prisjeti žestine i vrućine džehennemske vatre, i čini ono što će ga udaljiti od nje, a Allahu se utječemo od Vatre i njene vrućine.

Uzvišeni kaže: “... i jedni drugima su govorili: ‘Ne krećite u boj po vrućini!’ Reci: ‘Džehennemska vatra je još vruća!’ – kad bi oni samo znali!” (Et-Tevba, 81)

Buhari i Muslim bilježe da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Džehennemska vatra požalila se svom Gospodaru: ‘Izjedoh samu sebe od žestine, pa mi dozvoli dva oduška, jedan ljeti, a drugi zimi.’ To su najveća vrućina i najveća hladnoća koju osjetite u toku godine.”

Požurite, vjernici, ka svakom dobrom djelu koje će vas približiti Silnom i Svemoćnom, i čuvajte se svih grijeha, a posebno onih upropaštavajućih. Uzvišeni kaže: “Zato vas opominjem razbuktalom vatrom, u koju će ući samo nesretnik, onaj koji bude poricao i glavu okretao, a od nje će daleko biti onaj koji se bude Allaha bojao, onaj koji bude dio imetka svoga udjeljivao, da bi se očistio, ne očekujući da mu se zahvalnošću uzvrati, već jedino da bi naklonost Gospodara svoga Svevišnjeg stekao, i on će, zbilja, zadovoljan biti!” (El-Lejl, 14–21)

Prve generacije muslimana su, s punom sviješću o Allahu i iz strahopoštovanja prema Njemu, razmišljali o smjeni i prolasku vremena, i u tom smislu postigli su ono najbolje. Omer, radijallahu anhu, poučavajući svoga sina svojstvima imana, spomenuo je, između ostalih, post u vrućim danima.

Kada je Ebu Derda, radijallahu anhu, bio na samrti, rekao je: “Allahu moj, Ti znaš da nisam želio ostati na ovom svijetu kako bih svjedočio protoku vremena, ili kako bih sadio drveće, nego zbog žeđi u vrućim danima, noćnog namaza i savijanja koljena pred učenjacima u njihovim kružocima znanja.”

Ibn Omer, radijallahu anhu, i drugi pobožni ljudi iz prvih generacija, kada bi pili hladnu vodu, znali bi zaplakati i proučiti Allahove riječi o nevjernicima: “I stanovnici Vatre dozivat će stanovnike Dženneta: ‘Prolijte na nas vode ili nešto od onoga čime vas je Allah obdario!’, a oni će reći: ‘Allah je to dvoje nevjernicima zabranio.’” (El-A’raf, 50)

O muslimani, mjesec zul-kade je jedan od “mjeseci hadža” i jedan od “svetih mjeseci” koje je Allah odlikovao i uzdigao njihovu svetost. Ibn Abbas, radijallahu anhuma, rekao je: “Allah je odlikovao četiri mjeseca, učinio ih svetim, uzdigao njihovu svetost na poseban stepen i učinio je grijeh u njima većim.”

Islamski učenjaci ukazali su na preporučенost umre u mjesecu zul-kade, jer je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sve umre, a bilo ih je četiri, obavio u ovom mjesecu, kao što bilježe Buhari i Muslim. Aiša, radijallahu anha, rekla je: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije obavio nijednu umru osim u mjesecu zul-kade.” (Ibn Madža, sa vjerodostojnim lancem)

Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: “Allah, džellešanuhu, odabrao je za Svoga Vjerovjesnika najbolja i najvrednija vremena, i zato oživite sunnet našeg miljenika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, jer je u tome najveća i najpotpunija nagrada.”

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

